

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

مدرسه علمیه مجتهدیه امین

شهرستان اصفهان

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

بررسی نقش و مسئولیت‌های سلمان فارسی و مقداد بن اسود در دوران حکومت خلیفه دوم

استاد راهنما

جناب آقای مظفری زاده

استاد داور

جناب آقای دکتر مسعود راعی

پژوهشگر

احترام میرسعیدی

بهار ۱۳۹۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پاس

حمرو پاس خدای را که اول همه آثار، هستی او ست و قبل از او اولی نبوده و آخر است، بی آن که پس از او آخری

باشد. چنان پاسی که با آن در حلقه پاسگذاران از بندگانش زندگی بگذرانیم، و با آن بر هر که به خشنودی و بخشایش او پیشی جسته،

سبقت گیریم.

پاسی که باعث رسیدن به طاعت و بخشش او و سبب رضا و خشنودی او، و وسیله آمرزش او، و راه به سوی بهشت او، و

پناه از انتقام او، ایمنی از غضب او، و یار و مددکار بر طاعت او، و مانع از معصیت او، و کمک بر اداء حق و وظایف حضرت

او باشد.

پاس خدای را به کل آن پاسی که نزدیکترین ملائکه به او، کرامی ترین آفریدگان نزد او، و پسندیده ترین سائیگران آستان

او، وی راستوده اند، پاسی بالاتر از پاس دیگر پاسگذاران، پاسی که حدش را پیمانی، و شماره آن را حسابی و پیمان آن را نهیاتی، و

مدت آن را انتطاعی نباشد.

تقدیم:

به مادر م، که ماه‌هاست او را چشم انتظار نتیجه دادن این پژوهش گذاشته‌ام.

او که کوتاهی‌های مراد انجام وظیفه‌ام در قبال خویش، صبورانه تحمل کرد.

شکر

بر خود لازم می دانم از مدیریت محترم حوزه علمیه، سرکار خانم حقیقی و سرکار خانم عسکری و مسئول محترم پژوهش

سرکار خانم صالحی به خاطر زحمات و حمایت های بی دریغ پاسکنداری نمایم و همچنین تقدیر و سپاس ویژه خود را از جناب آقای

مظفری زاده به خاطر راهنمایی های ارزنده شان اعلام و از زحمات سرکار خانم توکلی نیز به جهت دقت نظر در تایپ این پژوهش

تشکر می نمایم.

و همچنین از یاری مشفقانه پدر و مادر عزیزم و برادر مهربانم کمال تشکر و قدردانی را می نمایم.

۳۳. فارسی، جلال الدین، پیامبری و جهاد، تهران، مؤسسه انجام کتاب، ۱۳۶۲.
۳۴. قمی، محمد بن بابویه، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۱، تهران، نشر اسلامی، ۱۳۹۵ ق.
۳۵. قمی، عباس، منتهی الآمال، چاپ چهارم، مشهد، نشر هاتف، ۱۳۸۶.
۳۶. قائدان، اصغر، تحلیلی بر مواضع سیاسی علی بن ابیطالب، پس از رحلت پیامبر تا قتل عثمان بن عفان، چاپ سوم، تهران، نشر امیرکبیر، ۱۳۷۸.
۳۷. کوفی، محمد بن علی بن اعثم، الفتوح، ترجمه محمد بن احمد مستوفی هروی، تهران، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۲.
۳۸. لک علی آبادی، محمد، افتخارات ایرانیان (عنایات اهل بیت علیهم السلام به ایرانیان)، چاپ اول، قم، نشر هنارس، ۱۳۸۴.
۳۹. محمد، محمدی ری شهری، حکمت نامه پیامبر اعظم، ج ۱۲، چاپ اول، قم، نشر دارالحديث، ۱۳۸۶.
۴۰. محمدی اشتهاردی، محمد، سیمای مقداد، قم، انتشارات پیام اسلام، ۱۳۵۰.
۴۱. غلامحسین، محرمی، جلوه های اعجاز معصومین، چاپ دوم، قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۷۸.
۴۲. مستوفی، حمدالله، تاریخ برگزیده، چاپ دوم، تهران، نشر امیرکبیر، ۱۳۶۲.

۴۳. ماسینیون، لویی، سلمان پاک، ترجمه علی شریعتی، بی‌جا، بی‌تا.

۴۴. مظفر، عبدالواحد، سلمان محمدی - ابو عبدالله پارسی، ترجمه جویا جهانبخش، چاپ

اول، خوراسگان، شورای اسلامی شهر؛ قم، کتابخانه تاریخ اسلام، ۱۳۸۴.

۴۵. مهاجرانی، سیدعطاءالله، بررسی سیر زندگی و حکمت و حکومت سلمان فارسی،

چاپ سوم، تهران، نشر اطلاعات، ۱۳۷۸.

۴۶. مجیب مصری، حسین، سلمان فارسی در ترازوی ادب و تحقیق، ترجمه حسین

یوسفی آملی، چاپ اول، تهران، نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۳.

۴۷. میرشریفی، سید علی، پیام آوران رحمت، چاپ اول، تهران، نشر سمت، ۱۳۸۵.

۴۸. مجلسی، محمدباقر، حیات القلوب، ج ۴ و ۵، چاپ ششم، قم، نشر سرور، ۱۳۸۴.

۴۹. مسعودی، ابوالحسن علی بن حسین، مروج الذهب، ترجمه ابوالقاسم پاینده، ج ۱، تهران،

انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۸.

۵۰. ناظم زاده قمی، سیداصغر، اصحاب امام علی علیه السلام، ج ۱، چاپ اول، قم، بوستان کتاب،

۱۳۸۵.

۵۱. نیلی‌پور، مهدی، اخلاق علوی (شرح مختصری از ۱۱۰ صحابی امیرالمؤمنین از زبان

قنبر)، چاپ دوم، اصفهان، نشر سلسبیل، ۱۳۸۶.

۵۲. همدانی، رفیع‌الدین، سیرت رسول‌الله، ج ۱، چاپ سوم، تهران، نشر خوارزمی، ۱۳۷۷.

۵۳. هلالی، سلیم بن قیس، اسرار آل رسول الله، ترجمه ابراهیم نداف زاده و حمزه کریم

خانی، چاپ اول، قم، نشر عطر یاس، ۱۳۸۶.

کتاب موبایل

غزالی، علی، دانستیهای پیامبر اکرم حضرت محمد، اصفهان، مرکز تحقیقات یارانه‌ای

قائمیه، ۱۳۸۸.

کتاب عربی

۱. اندلسی، ابو‌عبدالبر، الاستیعاب فی اسماء الاصحاب، ج ۳، بی‌جا، نشر مکتبه مصر، بی‌تا.

۲. ذهبی، شمس‌الدین محمد، سیر اعلام النبلاء، ج ۳، بیروت، دارالفکر، بی‌تا.

۳. شیخ مفید، محمد بن نعمان، الاختصاص، قم، نشر کنگره شیخ مفید، ۱۴۱۳ق.

۴. عاملی، سید محسن امین، اعیان الشیعه، ج ۱، بیروت، دارالتعارف، ۱۴۰۳ق.

۵. کشی، محمد بن عمر، اختیار معرفه الرجال، مشهد، انتشارات دانشگاه مشهد، ۱۳۴۸.

۶. کوفی حبری، حسین، تفسیر حبری، بیروت، نشر آل البيت، ۱۴۰۸ق.

۷. مجلسی، محمدباقر، بحار الانوار، ج ۲۲ و ۴۴ و ۱۹، بیروت، دار احیاء التراث العربی،

۱۴۰۳ق.

۸. واقدی، ابن سعد، طبقات الکبری، ج ۴، بیروت، دار الکتب العلمیه، ۱۴۱۸ق.

مقالات و سایت‌ها

۱. ایزدی، حجت الله، امیرالمؤمنین علی علیه السلام و اقتدار نظام اسلامی در دوران خلفا، مجله

مصباح، شماره ۴۰، ۱۳۸۰ (www.imamalin.net/fa/articleview.html?itemID=91810)

۲. ذبیحی نژاد، مهران، «معنا و مفهوم ولایت»، سایت: (www.rasekhoon.net)، بخش

مقالات / دین پژوهی / اسلام‌شناسی / امامت /

۳. سلیمانی آشتیانی، مهدی، «سلمان فارسی و نقش او در شکل‌گیری تشیع»،

www.mouood.org/component/k2/item/16163

۴. طالبیان، محمد، فتح مصر به دست مسلمانان، فصلنامه مشکوه، شماره ۵۵، ۱۳۸۸ (گنجینه

معارف/ WWW.HAWZAH.Net)

۵. قائدان، اصغر، فتوحات مسلمانان در عصر خلفا و نقش امام علی، نشریه کیهان اندیشه،

شماره ۵۶، ۱۳۷۳، (www.imamalin.net/fa/articleview.html?itemID=91810)

۶. محدثی، جواد، «مقداد(الگوی ایمان، هجرت و جهاد)»،

www.shareh/parsian/magazine/maaref-i.com

۷. حضرت علی علیه السلام و مردم مصر/ ۲۳۲ و ۲۳۱ / پاسدار اسلام / عقیدتی، فرهنگی / مجلات /

WWW.HAWZAH.NET

۸. مقدادبن اسود www.wikipedia.org/wiki/مقدادبن_اسود؛ همان/ wiki/مدائن.

9. www.valiasr-aj.com/fa/page.php?bank=question&id=1313
10. www.vu.qhu.ac.ir/forum/default.aspx?g=profile&u=49201
11. Daneshnameh.roshd.ir/mavara/mavara-indek.php?page.
12. www.pnu-club.com/showthread.php?68864 .